

DECIZIE

10 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Valeriu Doagă

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de către lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Crianex-Grup”, Maxim Timoșin

în pricina civilă la cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Crianex-Grup”, Maxim Timoșin cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a conducătorului debitorului Societății cu Răspundere Limitată „Crianex-Grup”

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, prin care a fost respinsă cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Crianex-Grup”, Maxim Timoșin cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a conducătorului debitorului Societății cu Răspundere Limitată „Crianex-Grup”, Anatolie Stratu

constată:

La 31 ianuarie 2015, administratorul SRL „Crianex-Grup”, Anatolie Stratu a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvență față de SRL „Crianex-Grup”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2015, a fost admisă spre examinare cererea introductivă și în calitate de administrator provizoriu al SRL „Crianex-Grup” a fost desemnat ÎI „Timoșin Maxim”, deținătorul certificatului de instruire profesională nr. 17892 din 09 decembrie 2010.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2015, a fost intentat procesul de insolvență față de debitorul SRL „Crianex-Grup”, fiind numit în calitate de administrator al insolvenței SRL „Crianex-Grup”, Maxim Timoșin, deținătorul autorizației nr. 103 din 14 ianuarie 2015.

La 18 octombrie 2016, lichidatorul SRL „Crianex-Grup”, Maxim Timoșin a depus cerere cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a conducătorului SRL „Crianex-Grup”, Anatolie Stratu.

În motivarea cererii a invocat că în cadrul adunării creditorilor din 17 mai 2016, lichidatorul a fost împuternicit să înainteze în instanța de insolvență cerere privind atragerea la răspundere subsidiară a administratorului și unicului asociat al SRL „Crianex-Grup”, Anatolie Stratu.

Remarcă că în urma exercitării obligațiilor de administrator al insolvenței/lichidator, a stabilit că între BC „Banca Socială” SA și SRL „Crianex-Grup” au fost încheiate următoarele contracte de credit: nr. 187/2013 din 28 iunie 2013 conform căruia debitorului i s-a acordat un credit în valoare de 1600000 lei, cu scadența finală la 28 decembrie 2013; nr. 294/2013 din 08 octombrie 2013 conform căruia debitorului i s-a acordat un credit în valoare de 5100000 lei; nr. 126/2013 din 18 mai 2013 conform căruia debitorului i s-a acordat un credit în valoare de 160000 euro, cu scadența finală la 12 noiembrie 2013.

Menționează că rambursarea creditelor la contractele nr. 187/2013 și 294/2013 a fost asigurată prin depunerea în gaj a bunurilor mobile și universalitatea drepturilor de creanțe, prezente și viitoare.

Relevă că debitorul SRL „Crianex-Grup” nu a respectat graficul de rambursare a creditelor, astfel la data intentării procesului de insolvență datorica față de BC „Banca Socială” SA constituia 8735567,90 lei și 198857 euro, iar începând cu anul 2013 SRL „Crianex-Grup” a început să acumuleze datorii față de furnizorii săi, astfel intrând în incapacitate de plată, fapt confirmat prin cererile de admitere a creanțelor depuse de către agenții economici cu anexarea facturilor fiscale respective.

Sușine că întreprinderea era în incapacitate de plată încă din anul 2013, fapt confirmat prin neonorarea obligațiilor contractuale de credit încheiate cu băncile, neachitarea impozitelor și taxelor la bugetul de stat, precum și neachitarea datoriilor față de contragenții săi.

Evidențiază că în cadrul procesului de insolvență s-a stabilit că debitorul SRL „Crianex-Grup” nu deține careva bunuri mobile/imobile sau mijloace bănești care ar permite acoperirea integrală a creanțelor creditorilor, din care motiv față de debitor a fost intentată procedura falimentului simplificat.

Sușine că organele de conducere ale SRL „Crianex-Grup” se fac responsabile de managementul defectuos practicat la întreprindere, depășirea limitelor economice admisibile, acumulând un pasiv enorm în defavoarea creditorilor săi, ignorând bunurile moravuri și a bunei credințe în raport cu persoanele cu care aveau relații economico-juridice.

Cu referire la prevederile art. 247, art. 248 lit. f), h) și i) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, insistă că administratorul SRL „Crianex-Grup”, Anatolie Stratu a cauzat creditorilor un prejudiciu format din valoarea creditului contractat, inclusiv dobânda și penalitatea, în mărime de 8735567,90 lei și 198857 euro, valoarea datoriilor acumulate față de contragenții debitorului în mărime de 417743,60 lei, valoarea restanței acumulate față de bugetul de stat în mărime de 9261,65 lei.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 5, 14, 247, 248 lit. f), h) și i) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Solicită admiterea cererii, atragerea la răspundere subsidiară a conducătorului SRL „Crianex-Grup”, Anatolie Stratu și de a încasa de la acesta prejudiciu cauzat creditorilor în valoare totală de 13109007,22 lei.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, cererea lichidatorului SRL „Crianex-Grup”, Maxim Timoșin cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a conducătorului debitorului SRL „Crianex-Grup”, Anatolie Stratu, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 03 ianuarie 2017, lichidatorul SRL „Crianex-Grup”, Maxim Timoșin a declarat recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii recurate cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a conducătorului debitorului SRL „Crianex-Grup”, Anatolie Stratu și încasarea de la acesta a prejudiciului cauzat creditorilor în valoare totală de 13109007,22 lei.

În motivarea recursului a invocat că începând cu anul 2013, SRL „Crianex-Grup” a început să acumuleze datorii față de furnizorii săi, astfel, intrând în incapacitate de plată, fapt confirmat prin cererile de admitere a creanțelor depuse de agenții economici cu anexarea facturilor fiscale respective.

Menționează că în cadrul examinării cauzei insolvabilității debitorului, s-a stabilit că întreprinderea era în incapacitate de plată încă din anul 2013, confirmat prin faptul neonorării obligațiilor contractuale de credit încheiate cu băncile, neachitarea impozitelor și taxelor la bugetul de stat, precum și neachitarea datoriilor față de contra agenții săi.

Indică că conducătorul și unicul fondator al debitorului SRL „Crianex-Grup”, Anatolie Stratu a cauzat prin acțiunile sale insolvabilitatea întreprinderii.

În conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) Legea insolvabilității, hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Din materialele cauzei, rezultă că la data de 13 decembrie 2016, instanța de insolvabilitate a pronunțat doar dispozitivul hotărârii contestate cu recurs, iar copia hotărârii motivate a fost recepționată de către reprezentantul recurentului la 28 decembrie 2016, fapt ce se confirmă prin recipisa anexată la dosar (f. d. 132).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea hotărârii instanței de insolvabilitate, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

După cum denotă actele cauzei, la 31 ianuarie 2015, administratorul SRL „Crianex-Grup”, Anatolie Stratu a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de SRL „Crianex-Grup”.

Este cert și faptul că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2015, a fost admisă spre examinare cererea introductivă și în calitate de administrator provizoriu al SRL „Crianex-Grup” a fost desemnat ÎI „Timoșin Maxim”, deținătorul certificatului de instruire profesională nr. 17892 din 09 decembrie 2010.

Iar prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2015, a fost intentat procesul de insolabilitate față de debitorul SRL „Crianex-Grup”, fiind numit în calitate de administrator al insolabilității SRL „Crianex-Grup”, Maxim Timoșin, deținătorul autorizației nr. 103 din 14 ianuarie 2015.

La 18 octombrie 2016, lichidatorul SRL „Crianex Grup”, Maxim Timoșin a depus cerere cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a conducătorului SRL „Crianex-Grup”, Anatolie Stratu.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, instanța de insolabilitate prin hotărârea din 13 decembrie 2016, a respins cererea lichidatorului SRL „Crianex-Grup”, Maxim Timoșin cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a conducătorului debitorului SRL „Crianex-Grup” Anatolie Stratu, ca neîntemeiată.

Instanța de recurs constată că hotărârea instanței de insolabilitate a fost adoptată în limitele competenței, reieșind din temeiul și obiectul acțiunii, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic în speță, iar în cadrul judecării pricinii au fost create condiții obiective participanților la proces, într-o realizare a drepturilor sale procedurale.

În susținerea opiniei enunțate se vor reține prevederile art. 248 alin. (1) din Legea insolabilității, potrivit căreia dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolabilității/lichidatorului instanța de insolabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolabilitatea prin una dintre următoarele acțiuni:

- a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;
- b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;
- c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului;
- d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate;
- e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire și a ștampilei;
- f) dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;
- g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori;

h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolabilitate conform prevederilor art. 14;

i) comiterea altor acțiuni care au adus daune proprietății debitorului.

Din analiza dispozițiilor mai sus citate se evidențiază că legiuitorul a stabilit indubitabil situațiile în care membrii organelor de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană care au contribuit la apariția stării de insolabilitate a debitorului, pot fi atrași la răspundere subsidiară de către instanța de insolabilitate.

La caz, după cum corect a menționat și prima instanță, nu a fost demonstrat prin probe concludente și pertinente că apariția stării de insolabilitate a debitorului s-ar datora anume acțiunilor imputabile ale lui Anatolie Stratu.

În acest aspect, instanța de insolabilitate corect a stabilit că toate acțiunile administrației și acționarilor întreprinderii insolabile, descrise și invocate de lichidatorul SRL „Crianex-Grup”, care au adus la starea de supraîndatorare și incapacitatea de plată, nu sunt culpabile lui Anatolie Stratu.

Mai cu seamă la acest segment se va sublinia că argumentul esențial pentru depunerea cererii cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a conducătorului SRL „Crianex-Grup”, indicat în cererea de recurs și susținut de către administratorul insolabilității pe tot parcursul examinării cauzei, inclusiv și în cererea de recurs, îl constituie faptul că apariția stării de insolabilitate a debitorului ar putea fi imputabilă anume administratorului Anatolie Stratu, dat fiind faptul că acesta nu a depus cerere introductivă în instanța de insolabilitate în cazurile și în termenul prevăzut de art. 14 din Legea insolabilității.

Dispozițiile art. 14 din Legea insolabilității, care reglementează obligația debitorului de a depune cerere introductivă, la alin. (1) prevăd că debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art. 10.

În același timp alin. (2) al normei enunțate indică că debitorul este obligat să depună cerere introductivă și în cazul în care:

a) executarea integrală a creanțelor scadente ale unui sau ale mai multor creditori poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadență a creanțelor celorlalți creditori;

b) în cadrul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanțele creditorilor.

Iar alin. (3) stabilește că debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin.(2) și la art.10 alin.(2).

Distinct de aceste prevederi legale, rațiunea instanței de insolabilitate este pertinentă cazului, aprecierea pornind de la ideea că Anatolie Stratu a devenit acționar unic și administratorul SRL „Crianex-Grup” în aprilie-mai 2014, fapt confirmat prin contractul de vânzare-cumpărare a părții sociale din 23 aprilie 2014 și extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 17009 din 09 iulie 2014 (f. d. 21-22).

Cererea introductivă în instanța de insolabilitate privind intentarea procesului de insolabilitate a SRL „Crianex-Grup”, a fost înaintată la data de

31 ianuarie 2015, anume de administratorul SRL „Crianex-Grup”, Anatolie Stratu, în termenul de 30 de zile stabilit de Legea insolvenței nr. 149, după pregătirea de către contabil șef al raportului financiar pentru anul 2014, prin care s-a constatat starea de supraîndatorare a întreprinderii.

Astfel fiind, este cert că apariția stării de insolvență a SRL „Crianex-Grup”, pe temeiul invocat în cererea de atragere la răspundere subsidiară înaintată de către lichidatorul SRL „Crianex-Grup” Maxim Timošin, nu-i poate fi imputabilă lui Anatolie Stratu.

Mai mult că nici faptul că debitorul SRL „Crianex-Grup” nu deține careva bunuri mobile/imobile sau mijloace bănești care ar permite acoperirea integrală a creanțelor creditorilor nu poate fi considerată ca temei de apariție a stării de insolvență a debitorului SRL „Crianex-Grup” din vina administratorului SRL „Crianex-Grup”, Anatolie Stratu.

Asta deoarece, în condițiile art. 248 alin. (1) din Legea insolvenței, pentru atragerea la răspundere subsidiară urmează a fi identificată și stabilită culpa în cauzarea stării de insolvență, pe când în speță nu au fost prezentate probe care ar demonstra cert că anume acțiunile ilegale ale administratorului SRL „Crianex-Grup”, Anatolie Stratu au condiționat apariția stării de insolvență a debitorului SRL „Crianex-Grup”, fapt ce ar face posibilă atragerea lui la răspundere subsidiară, în sensul prevederilor normei citate.

Or, însuși lichidatorul SRL „Crianex-Grup”, Maxim Timošin menționează că întreprinderea „Crianex-Grup” era în incapacitate de plată încă din anul 2013, confirmat prin faptul neonorării obligațiilor contractuale de credit încheiate cu băncile, neachitarea impozitelor și taxelor la bugetul de stat, precum și neachitarea datoriilor față de contra agenții săi.

În asemenea împrejurări, nefiind demonstrată niciuna din situațiile expres prevăzute de art. 248 alin. (1) din Legea insolvenței, pentru răspunderea membrilor organelor de conducere ale debitorului, se constată temeinicia hotărârii instanței de insolvență, fapt ce respinge temeiurile invocate de către recurent în cererea de recurs.

Față de cele ce preced și având în vedere că hotărârea instanței de insolvență este întemeiată, iar temeiurile invocate de către recurent sunt nejustificate și se combat prin cele relatate mai sus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține hotărârea instanței de insolvență.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, art. 445 alin. (3) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Crianex-Grup”, Maxim Timošin.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, în pricina civilă la cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Crianex-

Grup”, Maxim Timoșin cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a conducătorului debitorului Societății cu Răspundere Limitată „Crialex-Grup”.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Ala Cobăneanu